

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ

วันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม	(ไม่มี)
(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(3) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	

4.1 รายงานการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

โดยเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ 17 ธันวาคม 2564 เพื่อให้ที่ประชุมลงมติ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ด้วยคะแนน 323 เสียง และเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ด้วยคะแนน 318 เสียง เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

4.2 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติพิจารณาศึกษาแนวทางในการวางแผนการผลิตบัณฑิต ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม พิจารณาเสร็จแล้ว

นายอัศววัฒน์ อัศวเหม ประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม นำเสนอรายงานฯ ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ 14 สิงหาคม 2563 ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน (ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ) ญัตติเรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาหาแนวทางในการวางแผนการผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (รองศาสตราจารย์สุรวิภา ทองบุ

และนายวิโรจน์ ลักษณะอดิศร เป็นผู้เสนอ) และญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิชาการ วิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ) และที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมการวิชาการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้พิจารณา นั้น คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาผู้ติดังกล่าวอย่างรอบคอบ โดยได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งผู้แทนจากนิสิต นักศึกษา มาร่วมชี้แจง แสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ยังได้เชิญผู้เสนอผู้ติดังกล่าวเข้าร่วมฟังและแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้ง ได้เดินทางไปยังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อหารือและร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อประเด็นดังกล่าวด้วย

สำหรับความเป็นมาและสภาพปัญหานั้นพบว่า เนื่องจากหลักสูตรในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงานและผู้เรียน รวมทั้งไม่ตอบโจทย์สมรรถนะที่เป็นที่ต้องการของ ผู้ประกอบการและภาคอุตสาหกรรมทำให้บัณฑิตที่เรียนจบมาขาดทักษะและสมรรถนะที่ตลาดแรงงานต้องการ ดังนี้

1. คุณภาพและทักษะของบัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานทำให้ไม่สามารถ ส่งมอบผลผลิตบัณฑิตได้ตามที่นายจ้างต้องการ รวมทั้งไม่สามารถหาผู้ที่มีทักษะสอดคล้องมาทำงานในตำแหน่ง ว่างในตลาดแรงงานได้

2. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยปัจจุบันระบบหลักสูตรกำหนด ช่วงเวลาเข้าเรียนประมาณ 08.00 นาฬิกา ถึง 17.00 นาฬิกา และกำหนดอายุผู้เรียนตั้งแต่ 18 ปี ถึง 22 ปี ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ดังนั้น เมื่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปจึงต้องทำให้เกิดการเรียนการสอนที่เรียกว่า Any place, Any time, Any condition กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาโดยไม่มีเงื่อนไขเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน

3. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและไม่ตอบโจทย์สมรรถนะที่เป็น ที่ต้องการของผู้ประกอบการและภาคอุตสาหกรรม โดยปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการขาดแคลน แรงงานระดับปฏิบัติการ และแรงงานกึ่งไร้ทักษะ ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานที่จบการศึกษาในระดับมัธยมต้น และมัธยมปลาย โดยกลุ่มดังกล่าวเข้าสู่ตลาดแรงงานในปีหนึ่ง ๆ เพียงร้อยละ 16 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด และสัดส่วนของแรงงานที่มีฝีมือของประเทศไทยอยู่เพียงร้อยละ 14 จากแรงงานทั้งหมดเท่านั้น จึงพออนุมาน ได้ว่า ระบบการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันไม่อาจผลิตผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีทักษะ เพียงพอต่ออาชีพที่ต้องอาศัยทักษะแรงงานขั้นสูง

4. ขั้นตอนการขออนุมัติหลักสูตรใช้ระยะเวลาเวลานาน ทำให้หลักสูตรไม่ทันสมัย ขาดความยืดหยุ่น และไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ทันสถานการณ์โลกปัจจุบันและในอนาคต

5. วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนจดจำวิธีการ ไม่อาจนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้สอน ขาดทักษะและการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี โดยการออกแบบหลักสูตรโดยเน้นสมรรถนะเป็นเรื่องใหม่ที่ สถาบันอุดมศึกษายังไม่ค่อยมีความเข้าใจ ประกอบกับการเรียนการสอนในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนจดจำวิธีการ มากกว่าการทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าวจึงไม่อาจนำไปสู่ การพัฒนาวิธีการแสวงหาและสังเคราะห์องค์ความรู้

6. ไม่มีระบบฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับข้อมูลสถิติความต้องการบัณฑิตของตลาดแรงงาน ในแต่ละสาขา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานกลางควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางให้เป็นฐานข้อมูล

เดียวกัน พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลสถิติความต้องการบัณฑิตของตลาดแรงงานในแต่ละสาขา มีสาขาอะไร มหาวิทยาลัยใดบ้างที่เปิดสอนและมีจำนวนกี่แห่งที่เปิดสอน สำเร็จการศึกษาไปแล้วเท่าใด อัตราการจ้างงาน และรับเข้าทำงานรวมจำนวนแล้วเท่าใด และข้อมูลควรปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย

7. มหาวิทยาลัยต้องพึงพางบประมาณจากรัฐสูงถึงร้อยละ 80 ของรายได้ โดยมหาวิทยาลัยในแต่ละปีหากได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงอาจทำให้ขาดสภาพคล่องซึ่งส่งผลให้จำนวนนักศึกษาที่กำลังจะเข้าสู่ระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มลดลงตามไปด้วย ทำให้หลายมหาวิทยาลัยต้องปิดกระบวนวิชาหรือปิดตัวลง

ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน รองประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม คนที่หนึ่ง นำเสนอรายงานในส่วนของแนวคิดและหลักการในการวางแผนการผลิตบัณฑิตและปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

1. แนวคิดการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เพื่อการมีงานทำ ซึ่งจากนโยบายไทยแลนด์ 4.0 นั้น รัฐบาลได้คัดเลือกการพัฒนา 10 อุตสาหกรรมแห่งอนาคต ภายใต้เป้าหมายหลักของการปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้าง เพื่อเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอกเป็นส่วนใหญ่ มาสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองในระดับที่เหมาะสม โดย 10 อุตสาหกรรมแห่งอนาคตนั้นเป็นการต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม (First S-Curve) ซึ่งมีฐานที่แข็งแกร่งเป็นทุนเดิมในระดับหนึ่ง แต่ยังคงจำเป็นต้องต่อยอดในเชิงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี วัสดุศาสตร์นวัตกรรม หรือสร้างเครือข่ายความร่วมมือร่วมกับต่างประเทศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและมีศักยภาพที่จะแข่งขันในระดับโลกได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเสนอแนวทางในการวางแผนการผลิตบัณฑิตปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยต้องนำแนวคิดไม่ว่าเวลาไหน ที่ไหน และเงื่อนไขอะไรต้องสามารถเรียนได้ แนวคิดความยืดหยุ่น และแนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงด้วยความรวดเร็ว ความแม่นยำ และขนาดใหญ่เพียงพอที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นแนวคิดหลักที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการวางแผนการผลิตบัณฑิตและการปรับปรุงหลักสูตรให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการวางแผนการผลิตบัณฑิตและปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

1. การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและนโยบายไทยแลนด์ 4.0

1) ด้านการบริหาร

1.1) การวางแผนการพัฒนาบัณฑิตควรพิจารณาถึงอุปสงค์ด้านแรงงานในปัจจุบันและคาดการณ์ถึงความต้องการด้านแรงงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งต้องคำนึงถึงอุปทานในการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งการวางแผนการผลิตบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ ให้มีจำนวนที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและเศรษฐกิจฐานราก

1.2) การจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ควรกำหนดนโยบายและทิศทางที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยการระบุเป้าหมายให้มีความชัดเจนร่วมกับผู้ใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วนทั้งเอกชน หน่วยวิจัย ภาคเอกชนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) วิสาหกิจชุมชน และชุมชนเป็นหลัก

1.3) ให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายทางการเงินของมหาวิทยาลัยโดยให้มีเป้าหมายที่ชัดเจน ตลอดจนมีแนวทางในการกำกับดูแลให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมุ่งจัดสรรงบประมาณบนพื้นฐานของรายจ่ายจริงมากกว่าการอุดหนุนงบประมาณเป็นก้อน

1.4) ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายในลักษณะ "งบกลาง" วงเงินไม่เกินร้อยละ 5 ของประมาณการรายรับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ

1.5) สถาบันอุดมศึกษาควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน เชื่อมโยงและปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหารในภาพรวมได้ทันกับสถานการณ์และมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งมีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ สามารถให้ประชาชนทั่วไปสืบค้นได้ตลอดเวลา

1.6) การสร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิต ระหว่างมหาวิทยาลัยชั้นนำกับมหาวิทยาลัยอื่นที่ขาดความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีต่าง ๆ

1.7) มหาวิทยาลัยควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ และศิษย์ปัจจุบัน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแหล่งชุมชนการเรียนรู้หรือแลกเปลี่ยนทักษะที่จะเกิดประโยชน์ให้แก่ศิษย์ปัจจุบัน

1.8) คณะกรรมการในสภามหาวิทยาลัยที่มีจำนวนมากเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การทำงานไม่คล่องตัว จึงควรปรับเปลี่ยนสภามหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความคล่องตัว

1.9) การผลักดันโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ รัฐบาลต้องมีมาตรการในการสร้างแรงจูงใจ แก่ภาคเอกชนมากกว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น รัฐสมทบค่าจ้าง เป็นต้น

1.10) การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนและนักศึกษา โดยการสนับสนุนเงินกู้ให้กับนักเรียน และนักศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) สำหรับหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 และขยายขอบเขตการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้ครอบคลุม ประชาชนทั่วไปที่ต้องการพัฒนาตนเอง และครอบครัวการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการให้หลักประกัน การทำงานโดยการประสานกับภาคเอกชน

2) ด้านการจัดการรายได้ของมหาวิทยาลัย

2.1) ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบต้องจัดการรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานหลักของตน โดยมุ่งหมายให้ลดการขอพึ่งพางบประมาณจากรัฐ

2.2) การจัดทำบริการสาธารณะของมหาวิทยาลัย ควรให้มีการจัดทำค่าใช้จ่ายจริงต่อหัว และประมาณการในกรณีการเพิ่มคุณภาพบริการ เพื่อสะท้อนให้เห็นต้นทุนสำหรับการกำหนดอัตราค่าใ้บริการโดยไม่ให้จัดเก็บมากเกินไปจนสมควร

2.3) ส่งเสริมให้มีการนางานวิจัยหรือทรัพย์สินทางปัญญาที่มหาวิทยาลัยคิดค้นได้ ไปให้ สิทธิแก่ชุมชนหรือจำหน่ายแก่ภาครัฐกิจเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและเป็นอีกทางหนึ่งที่จะเป็น แหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัย

2. แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน

1) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ความแม่นยำ และมีขนาดใหญ่ เพียงพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2) ยกเลิกหลักสูตรที่ล้าสมัย ไม่จำเป็น และหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับการวางแผนการผลิตบัณฑิต

3) การปรับปรุงหลักสูตรที่สอน โดยการปรับปรุงหลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่น ให้เข้ากับบริบทของสภาพความเป็นจริงในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน จัดทำหลักสูตรไม่ว่าเวลาไหน ที่ไหน และเงื่อนไขอะไรต้องสามารถเรียนได้ จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้มีอิสระในการเลือกเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการอย่างแท้จริง รวมทั้งควรให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติมากขึ้น ณ สถานประกอบการจริง ตลอดจนมุ่งจัดทำหลักสูตรภายใต้แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และมหาวิทยาลัยต้องขยายบริการผ่านการจัดระบบฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแก่แรงงานภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมการผลิตบัณฑิตเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

4) เพิ่มหลักสูตรที่เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับบัณฑิตสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานจริงได้แก่ ทักษะการแก้ไขปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์แยกแยะ ทักษะของการประสานงานและร่วมมือกับผู้อื่น การบูรณาการศาสตร์หลายแขนงเข้าด้วยกัน ทักษะการคิดเชิงออกแบบ ทักษะความเป็นผู้ประกอบการ วิธีการคิดอย่างมีเหตุผล และการแสดงออกที่ชอบแสวงหาโอกาส ทักษะการเรียนรู้จากความล้มเหลว ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีความคิดเชิงวิพากษ์ได้ด้วยตนเอง และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

5) ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน รวมทั้งพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ให้กับอาจารย์ โดยปรับเปลี่ยนวิธีการสอนจากเดิมที่ให้ผู้เรียนจดจำวิธีการ เปลี่ยนบทบาทของอาจารย์จากผู้สอน เป็นผู้นำคำแนะนำและที่ปรึกษา สร้างสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้สอน พัฒนาอาจารย์ตามความถนัดของอาจารย์ ซึ่งอาจารย์มีความถนัดไม่เหมือนกัน กล่าวคือ งานด้านการสอน งานด้านการวิจัย และการบริการวิชาการ ควรมีโครงการอบรมทักษะครู ให้ครูมีเทคนิคและเครื่องมือในการสอนใหม่ ๆ

6) การจัดทำหลักสูตรออนไลน์และการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

7) ให้สภามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการอนุมัติหลักสูตร

8) การตรวจสอบภายหลังการอนุมัติหลักสูตร และการปรับเปลี่ยนวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้มาตรการลงโทษก็ต่อเมื่อพบหลักสูตรไม่ได้คุณภาพหลังจากสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติหลักสูตรแล้ว ทบทวน ลดขั้นตอนและกระบวนการด้านการกำกับมาตรฐานและคุณภาพในปัจจุบันให้มีความรวดเร็ว ลดภาระของสถาบันอุดมศึกษา ให้นักในการประเมิน ควรเน้นที่ความสำเร็จของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่างานวิจัยของบุคลากร ปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ เช่น ควรปรับเปลี่ยนให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์จากภาคอุตสาหกรรมแต่ไม่มีการทำงานวิจัยให้สามารถทำการสอนได้ เป็นต้น

9) แก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนหลักสูตรหรือยกเลิกหลักสูตร

10) ใช้กลไกงบประมาณสำหรับการกำหนดทิศทางเพื่อปรับเปลี่ยนหลักสูตรหรือยกเลิกหลักสูตร โดยเร่งรัดให้เกิดกองทุนพัฒนาอุดมศึกษา ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ประกอบการที่จัดทุนการศึกษาในการสร้างทักษะใหม่และพัฒนาทักษะ อุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวในสายวิทยาศาสตร์ให้สูงขึ้นตามความแตกต่างของต้นทุนที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ ทำความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคเอกชนในการร่วมจ่ายโดยให้สิทธิประโยชน์ในการเลือกบัณฑิตได้ก่อน และผลักดันกลไกนวัตกรรมอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ

ข้อเสนอแนะและแนวปฏิบัติระยะสั้น มีดังนี้

- 1) ควบรวมหลักสูตร ร้อยละ 25 ของจำนวนหลักสูตรที่มีอยู่ และเพิ่มหลักสูตรใหม่ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและของประเทศ ร้อยละ 20 ของจำนวนหลักสูตรที่มีอยู่
- 2) จัดตั้งกองทุนพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรโดยเร็วที่สุด
- 3) ขยายผลโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่เพื่อให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตร โดยการเพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัวให้หลักสูตรที่ปรับปรุงแล้ว
- 4) ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเป็นแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) คือ กระบวนการเรียนการสอนที่เปลี่ยนการใช้ช่วงเวลาของการบรรยายเนื้อหาในห้องเรียน เป็นการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกแก้โจทย์ปัญหา และประยุกต์ใช้จริง
- 5) เปิดหลักสูตรเฉพาะที่ตอบโจทย์ประชากรในวัยทำงานและสูงวัยให้สามารถสะสมหน่วยกิตในรูปแบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ได้
- 6) การพัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยพัฒนาตามความถนัดของอาจารย์ได้ 3 ช่องทาง ได้แก่ งานด้านการสอน งานด้านการวิจัย และงานด้านการบริการวิชาการ
- 7) ปรับปรุงกฎระเบียบเรื่องเกณฑ์ภาระงาน อาทิ ลดภาระงานด้านเอกสารของการประเมินคุณภาพ และปรับปรุงกฎระเบียบเรื่องค่าตอบแทน อาทิ การให้ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ตามความถนัด

ในส่วน of ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ นั้น สิ่งที่ต้องพิจารณาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ควรประกอบไปด้วยการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สภาสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา คณะ อาจารย์ และนักเรียน/นักศึกษา/ผู้เรียน ดังนี้

1. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ควรดำเนินการต่าง ๆ อาทิ ปรับปรุงหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาให้ทันสมัยและสอดคล้องต่อความต้องการของตลาดแรงงานและผู้เรียน สร้างแรงจูงใจให้แก่อาจารย์ จัดทำหลักสูตรภายใต้แนวคิด “ไม่ว่าเวลาไหน ที่ไหน และเงื่อนไขอะไร ต้องสามารถเรียนได้ (Any time, Any place, Any condition)”
2. สภาสถาบันอุดมศึกษา ควรดำเนินการต่าง ๆ อาทิ กำหนดนโยบายทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาให้มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีแนวทางในการกำกับดูแลให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มุ่งจัดสรรงบประมาณบนพื้นฐานของรายจ่ายจริงมากกว่าการอุดหนุนเงินเป็นก้อน รวมทั้งให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายในลักษณะ “งบกลาง” วงเงินไม่เกินร้อยละ 5 ของประมาณการรายรับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ
3. สถาบันอุดมศึกษา ควรดำเนินการต่าง ๆ อาทิ จัดทำหลักสูตรออนไลน์และการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ให้มากขึ้น พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้สอน จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมต่อกับกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อเป็นข้อมูลสถิติสำหรับกำหนดนโยบายสำหรับการวางแผนการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
4. คณะ ควรดำเนินการต่าง ๆ อาทิ คณบดีต้องตระหนักถึงปัญหาและสร้างความเข้าใจกับหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงหลักสูตรยกเลิกหลักสูตร หรือควบรวมหลักสูตร โดยให้อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมต่อแนวทางในการยกเลิก

ปรับปรุง และควรรวมหลักสูตร รวมทั้งต้องปรับตัวเพื่อให้เกิดการแข่งขันได้ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เพิ่มเติมหลักสูตรประกาศนียบัตรหรือหลักสูตรระยะสั้น รวมทั้งหลักสูตรออนไลน์ให้มากขึ้น

5. อาจารย์ ควรดำเนินการต่าง ๆ อาทิ ทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการสังเคราะห์ สามารถทำความเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากสิ่งที่เรียนได้

6. นักเรียน/นักศึกษา/ผู้เรียน ควรดำเนินการต่าง ๆ อาทิ ผู้เรียนควรเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจและตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมโดยใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ ควรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถจากสถาบันหรือมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรเฉพาะทางหรือขั้นสูงขึ้นไป ควรเข้ารับการฝึกฝน การปฏิบัติงานจริงร่วมกับสถานประกอบการที่มีความพร้อม ควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและติดตามองค์ความรู้ที่ทันสมัยและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยพิจารณาจากพื้นฐานความถนัดของตนเองประกอบกับความต้องการของตลาดแรงงานด้วย

พันตำรวจตรี ชวลิต เลหาอุดมพันธ์ โฆษกคณะกรรมการการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม นำเสนอรายงานว่า การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์ของโลก เป็นสิ่งสำคัญ และควรผลิตคนในสาขาที่มีผู้จ้างงานหรืองานที่เป็นที่ต้องการของตลาด ควรสร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการต่าง ๆ เพื่อเชื่อมความต้องการของตลาดแรงงานกับการออกแบบหลักสูตร และจำนวนรับนิสิต นักศึกษา ในแต่ละหลักสูตรให้ตรงกันมากขึ้น รวมทั้งปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ อีกทั้งทุกหลักสูตรต้องทำให้ผู้เรียนมี Mindset ในการเรียนรู้ใหม่ได้ตลอดทุกช่วงวัยซึ่งจะทำให้ผู้ที่เรียนจบไปแล้วสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ง่าย และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สมาชิกฯ ได้เสนอให้นำ Blockchain เข้ามาสู่ระบบการศึกษา เนื่องจาก Blockchain เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้สามารถสร้างระบบที่ไม่ต้องพึ่งพาตัวกลาง ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เนื่องจากในปัจจุบันนักศึกษาใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ซึ่งรัฐบาลควรจ่ายค่าอินเทอร์เน็ตให้กับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วย และควรผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้อย่างทั่วถึง รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับผู้เรียนและองค์ความรู้เป็นอันดับแรก และนำองค์ความรู้มาต่อยอดให้เกิดแรงงานคุณภาพในอนาคต มุ่งเน้นการค้นคว้าวิจัยเพื่อนำรายได้เข้าสู่ประเทศ สำหรับทักษะ Soft Skills ควรเป็นการปลูกฝังให้กับผู้เรียนก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้เสนอแนะให้รายงานต้องศึกษาให้ครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยทั้งหมด ควรระบุเฉพาะเจาะจงในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรว่าแก้ไขในกลุ่มมหาวิทยาลัยใด แยกส่วนในรายงานให้ชัดเจนว่าเป็นของกลุ่มใด เช่น กลุ่มนักศึกษา กลุ่มประชาชน กลุ่มบัณฑิต กลุ่มสภามหาวิทยาลัย เป็นต้น และมหาวิทยาลัยต้องปรับตัวโดยเน้นการวิจัย นวัตกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น อาจารย์และอธิการบดีต้องลงมือปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดบัณฑิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ต้องให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ควรปรับเปลี่ยนภาควิชาไปสู่ศูนย์ความเป็นเลิศ เพื่อรวบรวมบุคลากรในหลากหลายวิชาทำหน้าที่ในการวิจัยผลิตเป็นหลักสูตร เพื่อขับเคลื่อนบัณฑิตแบบใหม่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างสถานศึกษา เชื่อมโยงกันด้านบุคลากร อุปกรณ์ ข้อมูลวิชาการ จะส่งผลให้การบูรณาการประสพผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ควรมีการออกแบบนโยบายจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาต้องตอบโจทย์ตลาดแรงงาน ตลอดจนควรระบุการสร้างเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนในพื้นที่ไว้ในรายงาน ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศ ควรมีการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาสื่อเทคโนโลยี พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนานวัตกรรมใหม่มาใช้กับด้านการศึกษา พัฒนาการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องเพียงพอ

ต่อความต้องการของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง สำหรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นั้นต้องเร่งปฏิรูปด้านการพัฒนาคน ต้องสนับสนุนความต้องการของตลาดแรงงาน และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก โดยการพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพและคุณภาพ สนับสนุนงานวิจัยที่จะนำไปประกอบการพัฒนาหลักสูตร การศึกษา บริการวิชาการกับสังคม พัฒนาศิลปะ วัฒนธรรม สังคม พร้อมผลักดันหลักคิดพัฒนาคนวัยทำงาน โดยเฉพาะทักษะสำคัญในการทำงาน อาทิ การสื่อสารระหว่างบุคคล การทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดสรรเวลา ให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย การยกระดับการพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันยุคทันสมัย ต้องปรับยุทธศาสตร์ มีการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ และต้องวางแผนสู่นาคต อีกทั้ง การกำหนดมาตรฐานการจ้างงานต้องจัดทำรูปแบบใหม่โดยไม่จำกัดเฉพาะวิชาในตำแหน่งนั้น ๆ

ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน รองประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ความคิดเห็นของสมาชิกฯ ทั้งหมดนี้ได้สะท้อนความจริงข้อหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยกำลังเผชิญอยู่ คือประเทศไทยมีความยากจนและมีความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคชนบท เกษตรกร SME ในกลุ่มคนชายขอบ และชาติพันธุ์ จึงเป็นเสียงเรียกร้องจากสภาที่ต้องการเห็นมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงเป็นความหวังที่จะได้นำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความรู้ด้านอื่น ๆ ไปแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังมุ่งหวังว่ากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และกระทรวงศึกษาธิการ จะนำข้อเสนอนี้ไปปฏิบัติ ในส่วนของการดำเนินการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมทั้ง 10 อุตสาหกรรมนั้น กระทรวง อว. ได้จัดทำโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ที่ได้มีการปรับหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดเรียบร้อยแล้ว และขณะนี้ในระดับปริญญาตรีที่ดำเนินการมีทั้งหมด 91 หลักสูตรใน 22 มหาวิทยาลัย มีนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง 8,113 คน และสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 1,203 คน ส่วนที่เป็นประกาศนียบัตรมีหลักสูตรทั้งหมด 224 หลักสูตร ใน 35 มหาวิทยาลัย มีผู้เข้าเรียน 20,744 คน และสำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งหมดในหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งสมาชิกฯ มีความเห็นว่าจะต้องทำให้มากกว่านี้และเร็วกว่านี้ สำหรับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นั้น ขณะนี้ได้ให้เงื่อนไขพิเศษของโครงการเงินกู้ยืมตามหลักสูตรของ 10 อุตสาหกรรมนี้อยู่แล้ว และสภาผู้แทนราษฎรยังได้มีการศึกษาในเรื่องบทบาทของเงินกู้ยืม ซึ่ง กยศ. ได้ปรับแนวทางคือพยายามไม่ให้มีการฟ้องร้องและยึดหลักทรัพย์ ค้ำประกัน แต่แก้ไขด้วยการแนะแนวและเจรจาให้แทนการฟ้องร้องซึ่งได้เกิดการปฏิบัติแล้ว สำหรับในประเด็นที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนที่จังหวัดเชียงรายนั้น สิ่งที่เห็นชัดเจนคือศักยภาพในพื้นที่อาจมีมากแต่การส่งเสริมต่าง ๆ ยังน้อยเกินไป องค์กรความรู้ที่มีอยู่อาจไม่ได้ใช้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะไปเยี่ยมกระทรวง อว. และจะนำรายงานฉบับนี้ไปยื่นให้รัฐมนตรีและปลัดกระทรวงด้วยตนเอง และจะนำประเด็นทั้งหมดที่สมาชิกฯ ได้อภิปรายในวันนี้ ไปแจ้งให้กระทรวงทราบ สำหรับกรณีของพระพุทธรูปศานานั้น คณะกรรมการฯ เห็นด้วยกับสมาชิกฯ ในการนำศีลธรรมและจริยธรรมกลับเข้าไปชั้นเรียนและในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เสียงเรียกร้องจากสมาชิกฯ ทั้งหมดนั้น ประกอบด้วย เรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอนที่ต้องรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว และควรวัดความสำเร็จที่ตัวนักศึกษาว่ามีความรู้จริงหรือไม่ มีงานทำหรือไม่ และสามารถเป็นผู้ประกอบการที่จะพลิกฟื้นเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างไร ซึ่งคณะกรรมการฯ จะติดตามในรายละเอียดต่อไป นอกจากนี้ ยังต้องการให้อาจารย์ออกจากมหาวิทยาลัยเพื่อลงพื้นที่ไปทำงานและพบปะพี่น้องประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนและวัดความสำเร็จจากรายได้ของประชาชนว่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการฯ ต้องการให้รายได้ของประชาชนเพิ่มมากขึ้นและทำให้ความยากจนหมดไป และขอให้สมาชิกฯ ตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีเป็นระยะ ๆ และยื่นญัตติเพื่อติดตามในเรื่องดังกล่าวต่อไป

นายอัครวัฒน์ อัครเวม ประธานคณะกรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ได้กล่าวขอขอบคุณสมาชิกที่อภิปรายให้ข้อคิดเห็นอย่างกว้างขวาง โดยรายละเอียดที่สมาชิกฯ เสนอนั้นเป็นประโยชน์อย่างมาก ซึ่งคณะกรรมการฯ จะนำไปศึกษาและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ และจะรวบรวมรายละเอียดข้อคิดเห็นต่าง ๆ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งจะลงพื้นที่เพื่อศึกษาในรายละเอียด และหวังว่าสิ่งที่คณะกรรมการฯ ศึกษาจะตอบโจทย์ของประเทศชาติในอนาคตต่อไป

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติพิจารณาศึกษาแนวทางในการวางแผนการผลิตบัณฑิต ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 และเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

4.3 รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง การปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือบริคณห์สนธิ ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา พิจารณาเสร็จแล้ว

นายอันวาร์ สาและ ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา นำเสนอรายงานว่า ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 17 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ 29 มกราคม 2564 ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือบริคณห์สนธิ (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมากถูกร้องว่าขาดคุณสมบัติ เพราะถือหุ้นสื่อ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 98 บัญญัติว่าบุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถูกร้องว่าขาดคุณสมบัติเพราะถือหุ้นสื่อ นั้นได้ต่อสู้ในประเด็นที่ว่า ขายหรือโอนหุ้นสื่อไปแล้ว หรือต่อสู้ว่าตนเองไม่ได้ทำสื่อ เพียงแต่ในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทระบุว่าทำสื่อด้วยเท่านั้น ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากแบบฟอร์มหนังสือบริคณห์สนธิของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่มีการระบุวัตถุประสงค์ไว้แบบกว้าง ๆ และมีจำนวนหลายข้อ โดยที่หนังสือบริคณห์สนธิคือ ตราสารจัดตั้งนิติบุคคลชนิดหนึ่งที่กำหนดกรอบวัตถุประสงค์ของบริษัท และกำหนดรายละเอียดอื่น ๆ ที่สำคัญของบริษัท ทำให้เกิดเป็นประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงกันเป็นอย่างมาก และวัตถุประสงค์บางข้อไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่จะประกอบกิจการค้า ทำให้เกิดความสับสนและเกิดความไม่ชัดเจนในการลงข้อมูลของผู้ที่จะประกอบธุรกิจการค้า โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติส่งให้คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผู้พิจารณาศึกษา เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือบริคณห์สนธิให้มีความชัดเจนมากขึ้น

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เลขาธิการและโฆษกคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา และประธานคณะอนุกรรมการทรัพย์สินทางปัญญาและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นำเสนอรายงานว่า ในการพิจารณาได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3 หน่วยงานเข้าประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการฯ ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง พบว่า แบบฟอร์มการจดทะเบียนมีปัญหาในการดำเนินการหลายประการ อาทิ การกำหนดรายละเอียดของการดำเนินกิจการที่มีจำนวนมากจึงทำให้ผู้ประกอบการที่ขอจดทะเบียนไม่สามารถประกอบธุรกิจครบทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ได้ หรือการกำหนดรายละเอียดของ

ประเภทกิจการที่ยังไม่ครอบคลุมธุรกิจในรูปแบบใหม่ โดยมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้สร้างนวัตกรรมของสินค้าและบริการที่ไม่สามารถบรรยายละเอียดให้ครบถ้วนได้ ซึ่งจากการพิจารณาศึกษาจึงมีข้อสังเกต ดังนี้

1. กรมพัฒนาธุรกิจการค้าควรนำผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการฯ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนโดยจัดทำรายการธุรกิจ (Shopping List) ลงในแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือบริคณห์สนธิเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่มาขอจดทะเบียน ประกอบธุรกิจการค้าให้เกิดความชัดเจนมากที่สุด

2. หน่วยงานภาครัฐควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันให้ทั่วถึง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อลดข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งรณรงค์ให้มีการลดใช้กระดาษทำนิติกรรมต่าง ๆ ให้น้อยลง (Paperless)

3. กรมพัฒนาธุรกิจการค้าควรดำเนินการเรื่องค่าธรรมเนียม ดังนี้

3.1 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใหม่โดยต้องมีอัตราไม่น้อยกว่าเดิม เพื่อไม่ให้รัฐสูญเสียรายได้

3.2 มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อสร้างมาตรฐานให้กับผู้ประกอบการ และเป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีมาตรฐาน

3.3 กรณีการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทควรกำหนดจำนวนวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ให้ชัดเจน และคิดอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในอนาคตหากประสงค์จะเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มวัตถุประสงค์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการคิดค่าธรรมเนียมกับต่างประเทศเพื่อนำมาปรับใช้กับการคิดค่าธรรมเนียมการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เพื่อสร้างแรงจูงใจและคุ้มครองผู้ประกอบการรายย่อยให้เกิดความเป็นธรรม และไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำกัน

4. กรณีขอคัดหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัทจำกัด ควรระบุจำนวนวันชัดเจนที่จะนำไปใช้ เช่น 90 วัน หรือ 180 วัน เป็นต้น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ โดยสมาชิกฯ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือบริคณห์สนธิ และเสนอให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกคำเตือนการจดทะเบียนจะกระทบสิทธิในการสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับทราบ การใช้เอกสารต้องง่ายและปราศจากข้อขัด เตือนภัยในเหตุอื่น ๆ ได้ สามารถแก้ไขเพิ่มเติม และตัดออกได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเสียค่าธรรมเนียมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งควรระบุถึงการอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการและประชาชนในรายงาน เนื่องจากการขอคัดหนังสือรับรองในแต่ละครั้ง ต้องไปคัดที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเท่านั้น ดังนั้น ผู้ประกอบการที่อยู่ต่างอำเภอต้องเดินทางมายังสำนักงานพาณิชย์จังหวัดซึ่งไม่ได้เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ ควรมีการถ่ายโอนภารกิจในส่วนการจัดตั้งบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด การคัดสำเนา หรือการทำธุรกรรม ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะสร้างความสะดวกและรวดเร็วให้กับประชาชนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยที่คณะกรรมการฯ ยกเลิกแบบฟอร์มมาตรฐานของสำนักงานพาณิชย์ที่มีไว้ให้ผู้ที่มีความประสงค์ก่อตั้งบริษัทที่เหมารวมบริษัททุกประเภทไว้ด้วยกัน โดยใช้รูปแบบ Shopping List ที่ผู้ประกอบการสามารถเลือกได้ว่า จะประกอบธุรกิจประเภทใด ตลอดจนกระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการตรวจสอบเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เลขาธิการและโฆษกคณะกรรมการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา และประธานคณะกรรมการทรัพย์สินทางปัญญาและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ชี้แจงว่า เรื่องของการถือหุ้นสื่อ่นั้นเป็นเพียงปัญหาที่พบ แต่ในการพิจารณาชั้นกรรมสิทธิ์ฯ ได้พิจารณาด้วยหลักเกณฑ์ที่พลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส และทำให้กระบวนการจัดตั้งบริษัทหรือหนังสือบริคณห์สนธินี้เกิดประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก ไม่ใช่เน้นการเมือง ทั้งนี้ การใช้รูปแบบ Shopping List จะครอบคลุมธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ในยุคดิจิทัลด้วย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมสรรพากรกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้

นายชัยภัฏ จันทรวิไล อนุกรรมการทรัพย์สินทางปัญญาและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ชี้แจงว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ระบุว่า เมื่อบริษัทประสงค์จะจัดตั้งบริษัทต้องมีการจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิซึ่งถือเป็นตราสารจัดตั้งนิติบุคคลชนิดหนึ่ง โดยในหนังสือบริคณห์สนธิได้กำหนดชื่อบริษัทที่ตั้ง วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ชื่อ ที่อยู่ของผู้เริ่มก่อการผู้ขอจดทะเบียน วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจซึ่งเป็นรายการหนึ่งในหนังสือบริคณห์สนธินั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดว่า จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดใดบ้าง ให้ขึ้นอยู่กับนิติบุคคลที่มีความประสงค์จะประกอบธุรกิจใดเป็นผู้กำหนด ซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่มาขอจดทะเบียนไม่มั่นใจว่าจะกรอกรายละเอียดอย่างไร จึงเห็นว่าเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการดังกล่าวจึงได้ทำแบบวัตถุประสงค์ขึ้นมา 5 แบบ โดยกำหนด ประกอบด้วย แบบ ว.1 คือ วัตถุประสงค์ประกอบพาณิชย์กรรม แบบ ว.2 คือ วัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจบริการ แบบ ว.3 คือ วัตถุประสงค์ประกอบอุตสาหกรรมและหัตถกรรม แบบ ว.4 คือ วัตถุประสงค์ประกอบเกษตรกรรม แบบ ว.5 คือ วัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาแนวทางการปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือ ทั้งนี้ จึงเห็นควรให้มีการยกเลิกแบบวัตถุประสงค์ทั้ง 5 แบบ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และกำหนดให้มีแบบวัตถุประสงค์ 2 แบบ คือ แบบ ว./1 และแบบ ว. โดยกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำรายการธุรกิจ (Shopping List) ซึ่งนำหลักการการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC) มาใช้ ซึ่งถือเป็นการจัดประเภทตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดย TSIC ได้อ้างอิงตามหลักสากลของสหประชาชาติ (International Standard Industrial Classification : ISIC ซึ่งในประเทศไทยกระทรวงแรงงานและสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักที่นำระบบนี้มาใช้ซึ่งสามารถใช้เชื่อมโยงข้อมูลกับกรมสรรพากรได้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง การปรับปรุงแบบฟอร์มการจดทะเบียนในหนังสือบริคณห์สนธิ และเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

จากนั้น ประธานฯ ได้กล่าวก่อนปิดประชุมว่า ขอใช้โอกาสนี้วันสิ้นปีและวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. 2565 ขอขอบคุณและน้อมรับคำอวยพรจากทุกท่าน ในตลอดปีที่ผ่านมา ทุกท่านได้ทำงานภายใต้วิกฤตของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และขอบคุณทุกท่านที่เชื่อคำแนะนำของสาธารณสุข และสามารถอยู่กับโรคระบาดนี้โดยใช้มิติใหม่ของการประชุมในการสวมหน้ากากอนามัยอภิปราย การใช้แทนอภิปราย และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ร่วมมือกันทำงาน โดยฝ่ายนิติบัญญัติเป็นหลักของบ้านเมืองเป็นฝ่ายออกกฎหมาย เพราะฉะนั้น ทุกท่านต้องเคารพและเป็นตัวอย่างของการเคารพกฎหมาย

ต้องประคับประคองกันไปให้ได้อย่างราบรื่น ระบอบประชาธิปไตยจะไปไม่รอดหากเราไม่ยึดมั่นในหลักของการเคารพกฎเกณฑ์กติกาของบ้านเมือง และขออวยพรให้ทุกท่าน มีความสุขตลอดปีใหม่ ปลอดภัยจากโรคภัย และประสบความสำเร็จ ทั้งตนเองและครอบครัว รวมทั้งพี่น้องประชาชนในเขตเลือกตั้งของท่าน ขอให้ประสบแต่ความสุข และประสบความสำเร็จในปี 2565 ตลอดไป จากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 16.23 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 16.23 นาฬิกา

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร